

MARZEC 2012

KAPITAŁ LUDZKI
NARODOWA STRATEGIA SPÓJNOŚCI

UNIA EUROPEJSKA
EUROPEJSKI
FUNDUSZ SPOŁECZNY

Wojewódzki Urząd Pracy w Białymstoku

INDYKATORY PODLASKIEJ GOSPODARKI

Podlaskie Obserwatorium
Rynku Pracy i Prognoz Gospodarczych

PUBLIKACJA
BEZPŁATNA

Indykatory Podlaskiej Gospodarki opracowują pracownicy Podlaskiego Obserwatorium Rynku Pracy i Prognoz Gospodarczych w następującym składzie:

1. Marzanna Wasilewska
2. Edyta Dąbrowska
3. Marta Sosnowska

Opracowanie jest dostępne wyłącznie w formie elektronicznej na stronie internetowej Podlaskiego Obserwatorium Rynku Pracy i Prognoz Gospodarczych <http://www.obserwatorium.up.podlasie.pl/default.aspx?docId=2>

1. RYNEK PRODUCENTA

Wykres 1. Produkcja sprzedana przemysłu w woj. podlaskim w okresie: marzec 2011r. – marzec 2012r.
(w mln zł, w cenach bieżących).

Tabela 1. Dane prezentowane w ujęciu kwartalnym		IV kw. 2010	I kw. 2011	II kw. 2011	III kw. 2011	IV kw. 2011
Nakłady inwestycyjne w mln zł	woj. podlaskie	941,0	207,5	458,4	739,4	1 082,4
	Polska	89 236,8	15 229,3	37 466,9	62 272,6	99 853,7
Przychody z całokształtu działalności w mln zł	woj. podlaskie	29 420,5	6 880,0	14 861,3	22 287,9	31 297,1
	Polska	2 029 730,8	512 781,6	1 072 567,1	1 652 839,5	2 294 301,9
Koszty uzyskania przychodów z całokształtu działalności w mln zł	woj. podlaskie	28 513,0	6 690,6	14 373,4	21 564,3	30 389,2
	Polska	1 922 051,9	485 532,3	1 005 928,5	1 560 099,4	2 169 484,4
Wynik na sprzedaży produktów, towarów i materiałów w mln zł	woj. podlaskie	863,8	157,5	430,7	738,6	944,6
	Polska	10 2018,2	26 443,3	55 900,6	87190,0	1 16 091,8
Wynik finansowy brutto w mln zł	woj. podlaskie	922,8	190,0	488,4	724,3	908,9
	Polska	107 488,5	27 296,4	66 659,4	92 767,2	124 886,7
Wynik finansowy netto w mln zł	woj. podlaskie	770,5	143,7	399,7	594,5	738,1
	Polska	89 445,5	21 956,8	56 156,0	77 391,7	103 950,3
Wskaźnik rentowności obrotu brutto w %	woj. podlaskie	3,1	2,8	3,3	3,2	2,9
	Polska	5,3	5,3	6,2	5,6	5,4
Wskaźnik rentowności obrotu netto w %	woj. podlaskie	2,6	2,1	2,7	2,7	2,4
	Polska	4,4	4,3	5,2	4,7	4,5

*Dane zmienione przez GUS w stosunku do wcześniej publikowanych.

Tabela 2. Dane prezentowane w ujęciu miesięcznym		III 2011	II 2011	III 2012
Podmioty gospodarki narodowej (stan w końcu okresu)	woj. podlaskie	92 179	91 424	91 800
w tym osoby fizyczne prowadzące działalność gospodarczą	woj. podlaskie	73 320	71 998	72 308
Produkcja sprzedana przemysłu w mln zł (w cenach bieżących)	woj. podlaskie	1 496,3	1 470,0	1 647,5
	Polska	94 464,5	90 194,2	99 285,1
Produkcja budowlano-montażowa w mln zł (w cenach bieżących)	woj. podlaskie	108,3	87,7	115,7
	Polska	5 389,1	4 284,4	5 633,1
Sprzedaż detaliczna towarów (w cenach bieżących)	woj. podlaskie (poprzedni m-c=100)	122,9	100,9	119,0
	Polska (poprzedni m-c=100)	118,8	101,2	115,7

Komentarz:

Marcowe indykatory w woj. podlaskim

- Wskaźniki charakteryzujące wyniki finansowe przedsiębiorstw omówiono w poprzednim numerze „Indykatorów”.
- W końcu marca 2012 r. zanotowano 91800 podmiotów (bez osób prowadzących gospodarstwa indywidualne w rolnictwie), czyli o 376 podmiotów więcej niż przed miesiącem, lecz o 379 mniej niż przed rokiem. Zdecydowana większość z nich, 78,8% to osoby fizyczne prowadzące działalność gospodarczą. W końcu marca br. ich liczba wzrosła o 310 podmiotów w porównaniu do lutego br., jednak zmalała o 1012 podmiotów w relacji do marca ub. roku.
- Produkcja sprzedana przemysłu w marcu br. osiągnęła wartość (w cenach bieżących) 1647,5 mln zł i była wyższa o 12,1% od osiągniętej przed miesiącem i o 10,1% w relacji do marca ubiegłego roku.
- Produkcja budowlano-montażowa (w cenach bieżących) zrealizowana w marcu 2012 r. ukształtowała się na poziomie 115,7 mln zł i była o 31,9% wyższa niż w poprzednim miesiącu i o 6,8% wyższa w odniesieniu do marca roku ubiegłego.
- W pierwszym kwartale 2012 r., w porównaniu z analogicznym okresem roku poprzedniego, sprzedaż detaliczna (zrealizowana przez przedsiębiorstwa handlowe i niehandlowe) zmniejszyła się o 3,9 pkt. %, ale wzrosła w stosunku do lutego br. o 18,1 pkt. %

Marcowe indykatory w Polsce

- ✦ Wskaźniki charakteryzujące wyniki finansowe przedsiębiorstw omówiono w poprzednim numerze „Indykatorów”.
- ✦ W marcu 2012r. nastąpił wyrost produkcji sprzedanej przemysłu o 10,1% w stosunku do poprzedniego miesiąca oraz o 5,1% w odniesieniu do marca ub. roku.
- ✦ Sprzedaż produkcji budowlano-montażowej w marcu 2012r. była większa o 31,5% od wyniku osiągniętego w poprzednim miesiącu oraz o 4,5 % wyższa od sprzedaży zrealizowanej w ub. roku.
- ✦ Wskaźnik dynamiki sprzedaży detalicznej towarów w lutym 2012r. był wyższy o 14,5 pkt. % w stosunku do poprzedniego miesiąca, ale niższy niż przed rokiem o 3,1 pkt. %.

Definicje:

Nakłady inwestycyjne - nakłady finansowe lub rzeczowe, których celem jest stworzenie nowych środków trwałych lub ulepszenie (przebudowa, rozbudowa, rekonstrukcja lub modernizacja) istniejących obiektów majątku trwałego, a także nakłady na tzw. pierwsze wyposażenie inwestycji. W skład nakładów na środki trwałe wchodzi nakłady na:

- budynki i budowle (obejmują budynki i lokale oraz obiekty inżynierii lądowej i wodnej), w tym m. in. roboty budowlano - montażowe, dokumentacje projektowo – kosztorysowe,
- maszyny, urządzenia techniczne i narzędzia (łącznie z przyrządami, ruchomościami i wyposażeniem),
- środki transportu,
- inne nakłady, tj. melioracje szczegółowe, koszty ponoszone przy nabyciu gruntów i używanych środków trwałych oraz od 1995 r. inwentarz żywy (stado podstawowe) i zaszczepienia wieloletnie a ponadto odsetki od kredytów i pożyczek inwestycyjnych za okres realizacji inwestycji (uwzględnione wyłącznie w danych wyrażonych w cenach bieżących).

Pozostałe nakłady są to nakłady na tzw. pierwsze wyposażenie oraz inne koszty związane z realizacją inwestycji. Nakłady te nie zwiększają wartości środków trwałych.

Dane dotyczą finansów przedsiębiorstw prowadzących księgi rachunkowe, w których liczba pracujących przekracza 49 osób. Nakłady inwestycyjne przedsiębiorstw prezentowane są narastająco w ujęciu kwartalnym.

Przychody z całokształtu działalności – przychody, na które składają się:

- przychody netto ze sprzedaży w kraju i na eksport wytworzonych przez jednostkę produktów (wyrobów gotowych, półfabrykatów i usług), jak również opakowań, wyposażenia i usług obcych fakturowanych łącznie z produktami,
- przychody ze sprzedaży towarów i materiałów. Przychody ze sprzedaży produktów, towarów i materiałów wpływające na wynik finansowy ustala się w wartości wyrażonej w rzeczywistych cenach sprzedaży z uwzględnieniem upustów, rabatów i bonifikat, bez podatku od towarów i usług,
- pozostałe przychody operacyjne, czyli przychody związane pośrednio z działalnością operacyjną jednostki,
- przychody finansowe, czyli kwoty należne z tytułu dywidend i udziałów w zysku, odsetki od udzielonych pożyczek, odsetki od lokat terminowych, odsetki za zwłokę, zysk ze zbycia inwestycji (sprzedaży), zmniejszenia odpisów aktualizacyjnych wartości inwestycji wobec całkowitego lub częściowego ustania przyczyn powodujących trwałą utratę ich ważności, nadwyżkę dodatnich różnic kursowych nad ujemnymi.

Przychody z całokształtu działalności prezentowane są narastająco w ujęciu kwartalnym.

Koszty uzyskania przychodów z całokształtu działalności – koszty, obejmujące:

- koszt własny sprzedanych produktów, towarów i materiałów związany z podstawową działalnością operacyjną, do którego zaliczono wartość sprzedanych towarów i materiałów oraz koszty ogółem pomniejszone o koszt wytworzenia świadczeń na własne potrzeby jednostki i skorygowane o zmianę stanu produktów,
- pozostałe koszty operacyjne, tj. związane pośrednio z działalnością operacyjną jednostki,
- koszty finansowe, np. odsetki od zaciągniętych kredytów i pożyczek, odsetki i dyskonto od emitowanych przez jednostkę obligacji, odsetki za zwłokę, stratę ze zbycia inwestycji, odpisy z tytułu aktualizacji wartości inwestycji, nadwyżkę ujemnych różnic kursowych nad dodatnimi.

Koszty uzyskania przychodów z całokształtu działalności prezentowane są narastająco w ujęciu kwartalnym.

Wynik ze sprzedaży produktów, towarów i materiałów – różnica między przychodami netto osiągniętymi ze sprzedaży produktów, towarów i materiałów a kosztami poniesionymi na ich uzyskanie (koszt własny sprzedanych produktów, towarów i materiałów). *Wynik ze sprzedaży produktów, towarów i materiałów prezentowany jest narastająco w ujęciu kwartalnym.*

Wynik finansowy brutto (zysk lub strata) – wynik na działalności gospodarczej, skorygowany o wynik zdarzeń nadzwyczajnych. *Wynik finansowy brutto prezentowany jest narastająco w ujęciu kwartalnym.*

Wynik finansowy netto (zysk lub strata) - otrzymuje się po pomniejszeniu wyniku finansowego brutto o obowiązkowe obciążenia. *Wynik finansowy netto prezentowany jest narastająco w ujęciu kwartalnym.*

Wskaźnik rentowności obrotu brutto – relacja wyniku finansowego brutto do przychodów z całokształtu działalności. *Wskaźnik prezentowany jest narastająco w ujęciu kwartalnym.*

Wskaźnik rentowności obrotu netto – relacja wyniku finansowego netto do przychodów z całokształtu działalności. *Wskaźnik prezentowany jest narastająco w ujęciu kwartalnym.*

Podmiot gospodarki narodowej - podmiot stosunków cywilno-prawnych prawa polskiego wyposażony w autonomię prawną, ekonomiczną i finansową, realizujący określoną przez siebie działalność, będący osobą prawną, jednostką organizacyjną niemającą osobowości prawnej albo osobą fizyczną prowadzącą działalność gospodarczą. Podmioty gospodarki narodowej są wpisywane do krajowego rejestru urzędowego podmiotów gospodarki narodowej REGON prowadzonego przez Prezesa Głównego Urzędu Statystycznego. Wśród podmiotów gospodarki narodowej nie uwzględniono osób prowadzących gospodarstwa indywidualnie w rolnictwie.

Dane prezentowane są w ujęciu miesięcznym dla woj. podlaskiego i w ujęciu kwartalnym dla kraju.

Produkcja sprzedana przemysłu - podstawowy miernik działalności gospodarczej (tj. działalności przemysłowej, budowlano-montażowej, transportowej i innej) przedsiębiorstw i firm przemysłowych, czyli jednostek gospodarczych zaliczonych według PKD 2007 do sekcji B, C, D, E. Wartość produkcji sprzedanej obejmuje:

- wartość sprzedanych (niezależnie od tego, czy zostały zapłacone) na zewnątrz przedsiębiorstwa produktów: własnej produkcji wyrobów gotowych, wykonanych usług, prac naukowo-badawczych, prac projektowych, geodezyjno-kartograficznych, robót, w tym także budowlano-montażowych wykonanych siłami własnymi (tj. bez podwykonawców), itp. wynikającą z przemnożenia ilości sprzedanych wyrobów i usług przez jednostkową cenę sprzedaży skorygowaną o należne dopłaty, udzielone rabaty, bonifikaty, opusty lub umowne kwoty należne z tytułu sprzedaży wyrobów i usług, bez podatków od towarów i usług (VAT);
- wartość produktów wytworzonych niezaliczanych do sprzedaży, traktowanych na równi ze sprzedażą: wartość własnych wyrobów przekazanych do własnych punktów sprzedaży detalicznej, wartość wykonanych świadczeń na rzecz funduszu świadczeń socjalnych, wykonanych i przekazanych wyrobów i usług własnej produkcji na powiększenie wartości własnych środków trwałych, nieodpłatnie przekazanych produktów (tj. wyrobów i usług) na potrzeby reprezentacji i reklamy, przekazanych wyrobów i usług na potrzeby osobiste podatników i pracowników oraz darowizny wyrobów i świadczonych usług bez pobrania zapłaty;
- zryczałtowaną odpłatność agenta za powierzone mu prowadzenie działalności gospodarczej, użytkowanie środków trwałych itp., na podstawie umowy (zlecenia) zawartej z agentem; w przypadku umowy agencyjnej - pełne przychody agenta.

W tabeli prezentowane są dane dotyczące przedsiębiorstw o liczbie pracujących powyżej 9 osób. Wskaźnik – produkcja sprzedana przemysłu wyrażony jest w cenach bieżących, które w statystyce rozumiane są jako ceny faktycznie stosowane w dokonywanych transakcjach kupna-sprzedaży towarów i usług w danym okresie. Za ceny bieżące przyjmuje się zazwyczaj ceny z danego roku lub miesiąca. Dla odmiany ceny stałe (ceny porównywalne lub niezmiennicze) służą do ustalania zmian fizycznych rozmiarów zagregowanych wielkości ekonomicznych (produkcji, sprzedaży, spożycia) w ujęciu wartościowym. Ceny stałe są cenami z danego okresu, zwanego bazowym i ich zastosowanie umożliwia porównanie zmian cen w czasie (tzw. dynamika). Obliczenia nie są wówczas obciążone czynnikiem inflacji.

Produkcja budowlano – montażowa – dotyczy działalności zrealizowanej na terenie kraju i obejmuje roboty budowlane o charakterze inwestycyjnym, remontowym i konserwacyjnym oraz budownictwo tymczasowe na placach budów – wykonane siłami własnymi systemem zleceń przez podmioty budowlane na rzecz obcych zlecających.

Sprzedaż detaliczna towarów (łącznie z podatkiem VAT) - sprzedaż towarów własnych i komisowych (nowych i używanych) w punktach sprzedaży detalicznej, placówkach gastronomicznych oraz innych punktach sprzedaży (np. sklepy, magazyny) w ilościach wskazujących na zakup dla potrzeb indywidualnych nabywców. W wartości sprzedaży detalicznej, uwzględnia się wartość wytworzonych potraw i usług, sprzedanych wyłącznie we własnych placówkach gastronomicznych oraz wartość wytworzonych wyrobów sprzedanych we własnych punktach sprzedaży detalicznej. Sprzedaż detaliczna uwzględnia również dane z jednostek prowadzonych przez agentów, nie uwzględnia natomiast wartości sprzedaży targowiskowej dokonanej przez sprzedawców uiszczających jedynie opłatę placową. Sprzedaż detaliczna realizowana jest w cenach płaconych przez konsumentów (ceny realizacji), łącznie z podatkiem od towarów i usług VAT.

Dane dotyczące sprzedaży detalicznej towarów obejmują przedsiębiorstwa, w których liczba pracujących przekracza 9 osób, w relacji: badany miesiąc do miesiąca poprzedniego.

Źródło:

1. *Biuletyn Statystyczny, nr 3 (653), GUS, Warszawa 2012.*
2. *Budownictwo – wyniki działalności w 2007 r., GUS, Warszawa 2008.*
3. *Komunikat o sytuacji społeczno – gospodarczej województwa podlaskiego, nr 3/2012, Urząd Statystyczny w Białymstoku, Białystok 2012.*
4. *Rocznik Statystyczny Województwa Podlaskiego, Urząd Statystyczny w Białymstoku, Białystok 2011*
5. www.stat.gov.pl.

2. RYNEK KONSUMENTA

Wykres 2. Przeciętne wynagrodzenie brutto w sektorze przedsiębiorstw w woj. podlaskim oraz w Polsce w okresie: marzec 2011r. – marzec 2012r. (w zł)

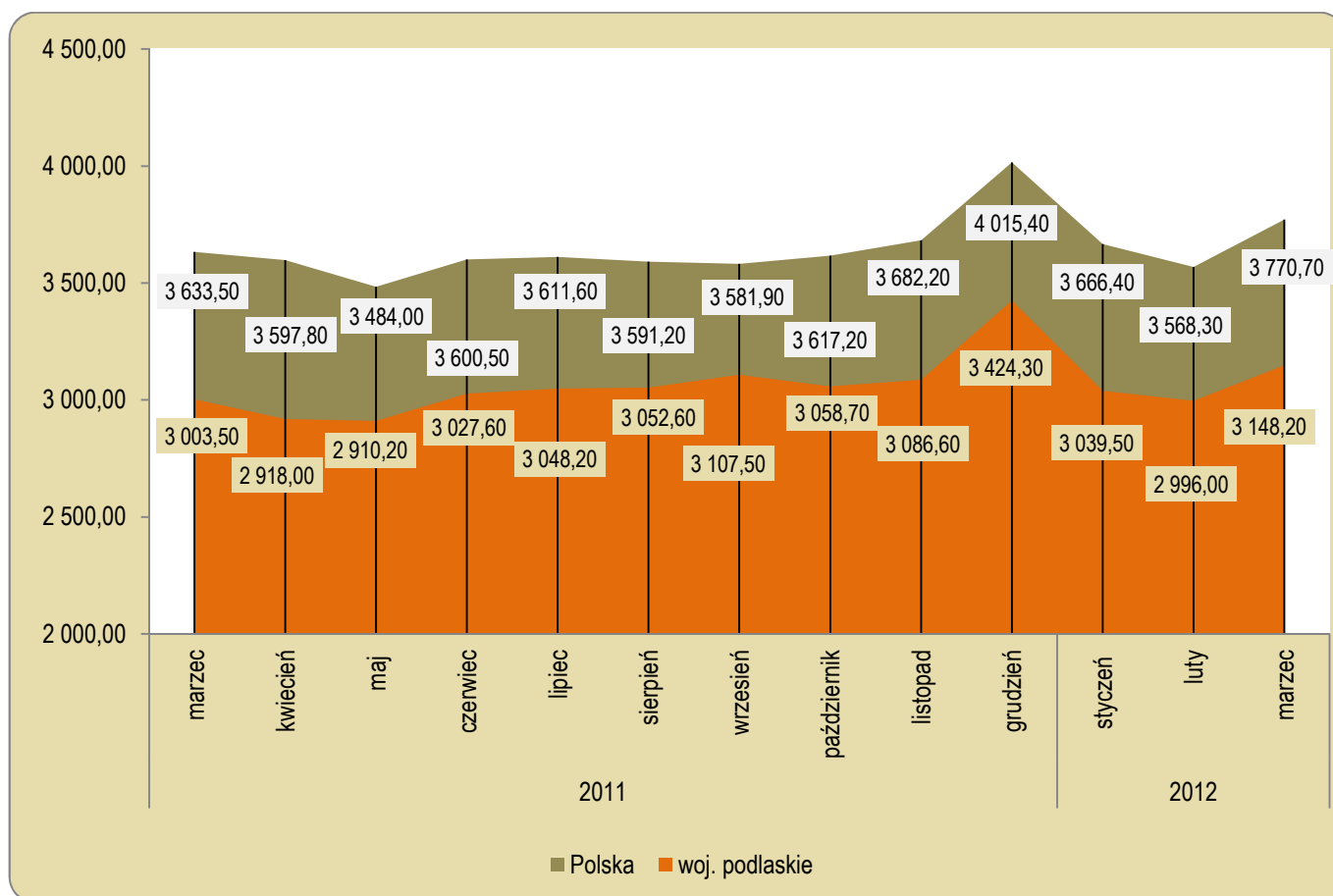

Tabela 1. Dane prezentowane w ujęciu kwartalnym		IV kw. 2010	I kw. 2011	II kw. 2011	III kw. 2011r.	IV kw. 2011r.
Ludność w tys. (stan w końcu kwartału)	woj. podlaskie	1 188,3	1 187,5	.	.	.
	Polska	38 200**	38 193 ^{a*}	38 196**	38 213*	38 209*
Wskaźnik cen towarów i usług konsumpcyjnych (analogiczny okres poprzedniego roku = 100)	woj. podlaskie	102,5	103,8	104,9	104,3	104,9
	Polska	102,9	103,8	104,6	104,1	104,6

* od I kw. 2011r. - dane tymczasowe.

^a dane zmienione w stosunku do wcześniej publikowanych

Tabela 2. Dane prezentowane w ujęciu miesięcznym		III 2011	II 2012	III 2012
Wskaźnik cen towarów i usług konsumpcyjnych (analogiczny okres poprzedniego roku=100)	Polska	103,8	.	.
Przeciętne wynagrodzenie brutto w sektorze przedsiębiorstw w zł	woj. podlaskie	3 003,5	2 996,0	3 148,2
	Polska	3 633,5	3 568,3	3 770,7

Komentarz:**Marcowe indykatory w woj. podlaskim**

- W woj. podlaskim w końcu IV kw. 2011r. nie oszacowano liczby ludności, która w przypadku Polski w końcu IV kwartału wyniosła 38 mln 209 tys.
- Wskaźnik cen towarów i usług konsumpcyjnych w IV kw. 2011r. wyniósł 4,9% i wzrósł o 0,6 punktu % w porównaniu do końca ubiegłego kwartału.
- W marcu 2012r. zanotowano wzrost przeciętnego wynagrodzenia brutto w stosunku do lutego b.r. o 5,1%, oraz o 4,8% w relacji do marca ub.r.

Marcowe indykatory w Polsce

- Liczbę ludności w Polsce w końcu IV kw. 2011r. oszacowano na 38 mln 209 tys. Na przestrzeni roku nastąpił więc wzrost liczby ludności kraju o 9 tys. osób.
- Nie oszacowano wskaźnika inflacji za marzec 2012r.
- Pracownicy zatrudnieni w sektorze przedsiębiorstw w skali kraju, uzyskali w marcu br. przeciętne wynagrodzenie brutto o 202,4 zł wyższe niż w lutym 2012r. i o 137,2 zł wyższe niż przed rokiem.

Definicje:

Ludność faktycznie zamieszkała - ogół osób (ogółem lub według określonych cech) zameldowanych na pobyt stały w danej jednostce administracyjnej i faktycznie tam zamieszkałych oraz osób przebywających czasowo i zameldowanych w tej jednostce administracyjnej na pobyt czasowy ponad 3 miesiące (do 2005 r. ponad 2 miesiące).

Ludność faktycznie zamieszkała prezentowana jest kwartalnie.

Wskaźnik cen towarów i usług konsumpcyjnych – statystyczny wskaźnik ilościowego opisu dynamiki cen towarów i usług konsumpcyjnych w okresie badanym w porównaniu z okresem podstawowym (potocznie nazywany inflacją). Obliczany jest w oparciu o wyniki: badania cen towarów i usług konsumpcyjnych na rynku detalicznym oraz badania budżetów gospodarstw domowych, dostarczającego danych o przeciętnych wydatkach na towary i usługi konsumpcyjne, które są wykorzystywane do opracowania sytemu wag.

Przeciętne wynagrodzenie brutto - stosunek sumy wynagrodzeń osobowych brutto, honorariów wypłaconych niektórym grupom pracowników za prace wynikające z umowy o pracę, wypłat z tytułu udziału w zysku lub w nadwyżce bilansowej w spółdzielniach oraz dodatkowych wynagrodzeń rocznych dla pracowników jednostek sfery budżetowej do przeciętnej liczby zatrudnionych w danym okresie (bez osób wykonujących pracę nakładczą oraz zatrudnionych za granicą).

Dane w tabeli dotyczą przeciętnego wynagrodzenia brutto w sektorze przedsiębiorstw.

Źródło:

1) *Biuletyn Statystyczny, nr 3 (653), GUS, Warszawa 2012.*

2) *Biuletyny Statystyczne Województwa Podlaskiego za: II-IV kwartał 2010 r. oraz I-IV kwartał 2012r., Białystok 2010, 2012.*

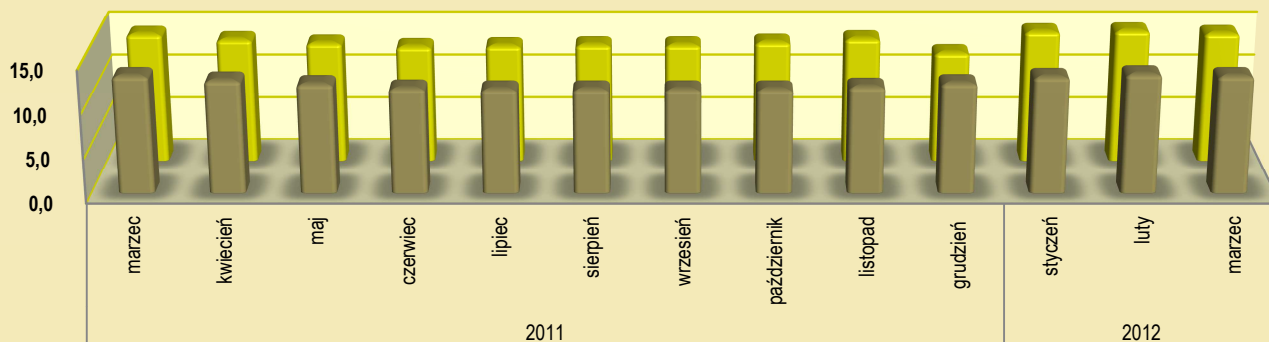
3) *Komunikat o sytuacji społeczno – gospodarczej województwa podlaskiego, nr 3/2012, Urząd Statystyczny w Białymstoku, Białystok 2012.*

4) *Kwartalne wskaźniki makroekonomiczne; www.stat.gov.pl*

5) *www.stat.gov.pl*

3) RYNEK PRACY

Wykres 3. Stopa bezrobocia w woj. podlaskim oraz w Polsce w okresie: marzec 2011r. – marzec 2012r. (w %).

	2011											2012		
	marzec	kwiecień	maj	czerwiec	lipiec	sierpień	wrzesień	październik	listopad	grudzień	styczeń	luty	marzec	
■ Polska	13,3	12,8	12,4	11,9	11,8	11,8	11,8	11,8	12,1	12,5	13,2	13,5	13,3	
■ woj. podlaskie	14,6	14,0	13,6	13,2	13,3	13,4	13,4	13,7	14,1	12,5	14,9	15,0	14,7	

Wykres 4. Średnia liczba bezrobotnych na jedną ofertę pracy w woj. podlaskim oraz w Polsce w okresie: marzec 2011r. – marzec 2012r.

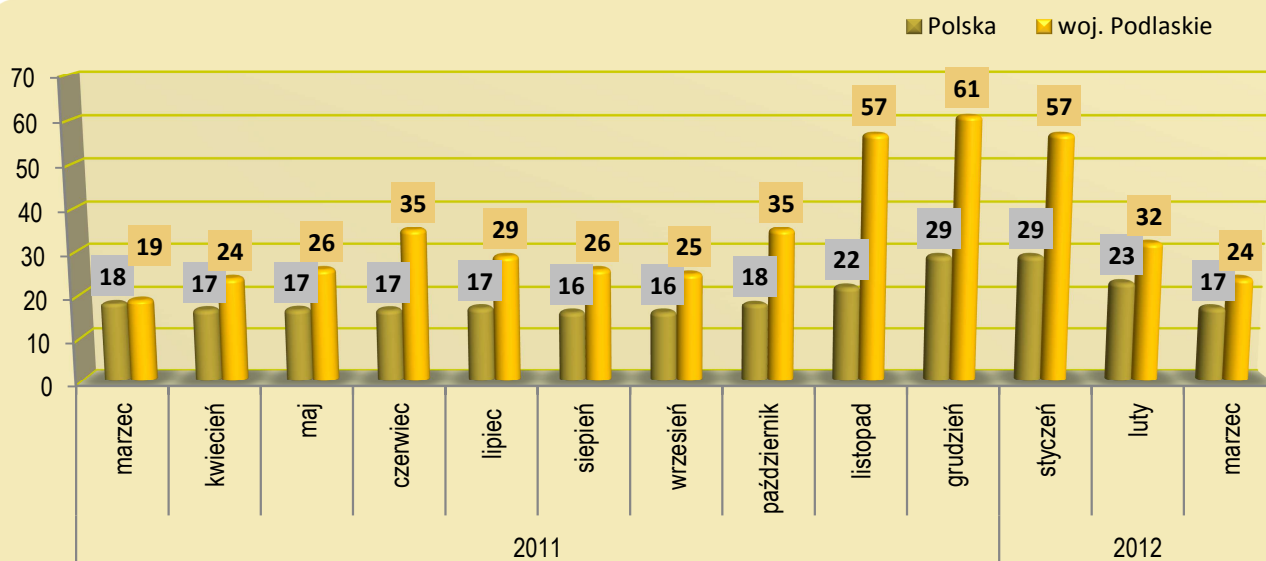

Tabela 1. Dane prezentowane w ujęciu kwartalnym		IV kw. 2010	I kw. 2011	II kw. 2011	III kw. 2011	IV kw. 2011
Liczba osób aktywnych zawodowo w tys. osób	woj. podlaskie	544	523	547	557	541
	Polska	17 724	17 646	17 853	17 963	17 951
Wskaźnik aktywności zawodowej w %	woj. podlaskie	54,6	54,3	55,8	56,5	56,1
	Polska	55,8	55,6	56,0	56,4	56,3
Wskaźnik zatrudnienia w %	woj. podlaskie	49,6	48,8	51,0	51,8	50,4
	Polska	50,6	50,0	50,7	51,1	50,8

Tabela 2. Dane prezentowane w ujęciu miesięcznym		III 2011	II 2012	III 2012
Przeciętne zatrudnienie w sektorze przedsiębiorstw	woj. podlaskie	97575	98 827	98900
	Polska*	5509	5543	5539
sektor publiczny	woj. podlaskie	9318	9352	9348
sektor prywatny	woj. podlaskie	88257	89475	89552
Stopa bezrobocia rejestrowanego w %	woj. podlaskie	14,6	15,0	14,7
	Polska	13,3	13,5	13,3
Bezrobotni „nowozarejestrowani”	woj. podlaskie	5637	5699	5296
	Polska	218856	210952	193655
Bezrobotni „wyrejestrowani”	woj. podlaskie	7624	5175	7000
	Polska	235173	164314	219905
Bezrobotni zarejestrowani ogółem (stan w końcu miesiąca)	woj. podlaskie	68501	70791	69087
	Polska	2133916	2168156	2141906
z prawem do zasiłku	woj. podlaskie	8421	9497	9002
	Polska	350178	374877	362939
kobiety	woj. podlaskie	32027	32831	31669
	Polska	1093698	1120962	1102802
zamieszkali na wsi	woj. podlaskie	22872	23937	23324
	Polska	931046	951858	934811
osoby w okresie 12 miesięcy od dnia ukończenia nauki	woj. podlaskie	5158	4918	4588
	Polska	142750	137679	131773
Z ogółem w tym osoby, które ukończyły szkołę wyższą, do 27 roku życia	woj. podlaskie	1694	1610	1399
	Polska	38964	37134	33637
osoby zwolnione z przyczyn dotyczących zakładu pracy	woj. podlaskie	1394	1620	1569
	Polska	62530	63933	64491
cudzoziemcy	woj. podlaskie	302	327	306
	Polska	3263	3408	3361
osoby do 25 roku życia	woj. podlaskie	16272	15744	14937
	Polska	469336	452777	437189
kobiety, które nie podjęły zatrudnienia po urodzeniu dziecka	woj. podlaskie	5954	6457	6386
	Polska	198587	217209	216781
długotrwale bezrobotni	woj. podlaskie	35192	38 231	37596
	Polska	997601	1 059 650	1055045

INDYKATORY PODLASKIEJ GOSPODARKI. MARZEC 2012 r.

osoby powyżej 50 roku życia	woj. podlaskie	15079	15994	15793
	Polska	453 924	477867	476396
osoby bez kwalifikacji zawodowych	woj. podlaskie	21064	21 016	20642
	Polska	630 679	643 985	636864
osoby bez doświadczenia zawodowego	woj. podlaskie	21839	21712	20956
	Polska	573699	551654	537620
osoby bez wykształcenia średniego	woj. podlaskie	35903	36884	36257
	Polska	1208677	1217293	1206349
osoby samotnie wychowujące co najmniej jedno dziecko poniżej 18 roku życia	woj. podlaskie	4461	4756	4660
	Polska	171884	185 453	184 371
osoby, które po odbyciu kary pozbawienia wolności nie podjęły zatrudnienia	woj. podlaskie	1425	1483	1503
	Polska	37152	39556	39966
osoby niepełnosprawne	woj. podlaskie	3544	3690	3683
	Polska	106 237	111927	112396
Oferty pracy** (zgłoszone w miesiącu sprawozdawczym)	woj. podlaskie	2991	1758	2445
	Polska	83179	60799	86922
w tym oferty pracy subsydiowanej	woj. podlaskie	2079	1299	1687
	Polska	34802	30647	46481
Średnia liczba bezrobotnych przypadających na jedną ofertę	woj. podlaskie	19	32	24
	Polska	18	23	17

* dane prezentowane w tysiącach.

** w statystyce rynku pracy oferty pracy od 2010 r. rozumiane są jako wolne miejsca pracy i miejsca aktywizacji zawodowej w danym miesiącu.

Komentarz:
Marcowe indykatory w woj. podlaskim

- Dane dotyczące IV kwartału zostały przeanalizowane w Indykatorach Podlaskiej Gospodarki za styczeń oraz luty 2012r. Dane dotyczące I kwartału 2012r. nie zostały jeszcze opublikowane przez GUS
- Przeciętne zatrudnienie w sektorze przedsiębiorstw w marcu 2012 r. ukształtowało się na poziomie 98900 osób, a więc wyższe niż miesiąc wcześniej o 73 osoby (o 0,1%oby). W porównaniu do analogicznego okresu roku poprzedniego wzrost liczby zatrudnionych wyniósł 1,4%.
- Przeciętne zatrudnienie w sektorze publicznym było w marcu 2012 r. spadło o 4 osoby w porównaniu do lutego br. I wzrosło o 0,3% w stosunku do analogicznego okresu 2011 r. W sektorze prywatnym przeciętne zatrudnienie ukształtowało się w marcu br. na poziomie o 9 osób wyższym od stanu w lutym br., ale wzrosło o 1,1% w stosunku do analogicznego okresu roku ubiegłego.
- Stopa bezrobocia w marcu 2012 r. osiągnęła poziom 14,7% i spadła w porównaniu do ub. miesiąca o 0,3 pkt. % , ale wzrosła o 0,1 punktu % w stosunku do marca 2011 r.
- Liczba bezrobotnych zarejestrowanych w urzędach pracy w końcu marcu br. była niższa o 2,4% w porównaniu do lutego b. r. i wyższa o 0,9% w stosunku do marca 2011 r.
- W marcu br. zarejestrowano o 7,1 % nowych bezrobotnych mniej niż w lutym b.r. i o 6,0% bezrobotnych mniej niż w analogicznym okresie roku poprzedniego. Jednocześnie z rejestrów osób bezrobotnych wyłączono o 35,3% osób więcej niż przed miesiącem i o 8,2% mniej niż przed rokiem.
- W marcu 2012r. w relacji do ub. miesiąca zanotowano relatywny spadek liczby bezrobotnych w większości grup bezrobotnych. Jedyną grupą, której liczba uległa zwiększeniu to osoby, które po odbyciu kary pozbawienia wolności nie podjęły zatrudnienia (wzrost o 1,3%). Największy spadek dotyczył osób które ukończyły szkołę wyższą do 27r.ż (o 13,1%).
- W marcu 2012 r. do powiatowych urzędów pracy woj. podlaskiego zgłoszono 2445 ofert pracy (wolnych miejsc pracy i miejsc aktywizacji zawodowej), tj. o 39,1% więcej niż w poprzednim miesiącu, ale o 18,3% mniej niż w analogicznym okresie roku ubiegłego. Wśród ofert pracy zgłoszonych do PUP w marcu 2012r., 1687 dotyczyło pracy subsydiowanej i stanowiły one 69,0% wszystkich ofert, jakimi dysponowały urzędy.
- W marcu br. na jedną ofertę pracy zgłoszoną do PUP przypadają 24 osoby bezrobotne. Było to o 8 osób mniej niż w lutym br., ale o 5 osób więcej, niż w analogicznym okresie roku ubiegłego.

Marcowe indykatory w Polsce

- Dane dotyczące IV kwartału zostały przeanalizowane w Indykatorach Podlaskiej Gospodarki za styczeń 2012r. Dane dotyczące I kwartału 2012r. nie zostały jeszcze opublikowane przez GUS
- Przeciętne zatrudnienie w sektorze przedsiębiorstw w marcu br. spadło, o 4 tys. w por. do lutego b.r., ale wzrosło o 30 tys. osób w relacji do marca 2011 r.
- Stopa bezrobocia w kraju spadła o 0,2 pkt. % w stosunku do marca b.r., ale pozostała na poziomie sprzed roku (13,3%).
- W marcu br. zanotowano zmniejszenie liczby bezrobotnych o ok. 1,2% w porównaniu do ub. miesiąca oraz zwiększenie o 0,4% w porównaniu do marca 2011r.
- Liczba bezrobotnych „nowozarejestrowanych” spadła w marcu o 8,1% w odniesieniu do lutego b.r. i o 11,5% w relacji do analogicznego miesiąca roku ubiegłego.
- Liczba bezrobotnych „wyrejestrowanych” ze statystyk urzędów wzrosła w marcu o 33,8% w porównaniu do lutego 2012r.. natomiast spadła o 6,5% w stosunku do analogicznego okresu roku ubiegłego.
- W większości grup osób bezrobotnych zanotowano relatywne spadki liczby bezrobotnych w stosunku do lutego b.r. Największe zmniejszenie dotyczyło osób, które ukończyły szkołę wyższą do 27 roku życia – spadek rzędu 9,4%. Do grupy bezrobotnych, których liczba relatywnie wzrosła w porównaniu do ub. Miesiąca, zalicza się: osoby zwolnione z przyczyn dotyczących zakładu pracy (wzrost o 0,9%), osoby, które po odbyciu kary pozbawienia wolności nie podjęły zatrudnienia (wzrost o 1,0%), osoby niepełnosprawne (wzrost o 0,4%).
- Średnia liczba bezrobotnych przypadających na jedno wolne miejsce pracy była w marcu 2012r. niższa o 6 osób w stosunku do lutego 2012r. oraz o 1 osobę niższa niż w analogicznym okresie 2011r.

Definicje:

Aktywni zawodowo – osoby w wieku 15 lat i więcej należące do pracujących (zgodnie z pojęciem – „Pracujący wg BAEL i NSP 2002”) lub bezrobotnych (zgodnie z pojęciem – „Bezrobotni wg BAEL i NSP 2002”).

Wskaźnik aktywności zawodowej - współczynnik aktywności zawodowej jest to procentowy udział aktywnych zawodowo (wg BAEL i NSP 2002) w liczbie ludności w wieku 15 lat i więcej.

Wskaźnik zatrudnienia - procentowy udział ludności pracującej („Pracujący według BAEL i NSP 2002”) w ogólnej liczbie ludności.

Przeciętne zatrudnienie - średnia wielkość zatrudnienia obliczona dla badanego okresu (np. miesiąca, kwartału, roku) na podstawie ewidencyjnego stanu zatrudnienia. Przeciętne zatrudnienie w badanym okresie uwzględnia pracowników pełnozatrudnionych oraz niepełnozatrudnionych w przeliczeniu na pełne etaty.

W tabeli zaprezentowano dane dotyczące przeciętnego zatrudnienia w sektorze przedsiębiorstw w jednostkach o liczbie pracujących więcej niż 9 osób, w podziale na sektor publiczny oraz sektor prywatny.

Sektor publiczny - ogół podmiotów gospodarki narodowej grupujących własność państwową (Skarbu Państwa i państwowych osób prawnych), własność jednostek samorządu terytorialnego oraz „własność mieszaną” z przewagą kapitału (mienia) podmiotów sektora publicznego. W przypadku równego udziału kapitału publicznego (50% stanowi łączny udział własności: Skarbu Państwa, państwowych osób prawnych, jednostek samorządu terytorialnego) i prywatnego (50% stanowi łączny udział własności: krajowych osób fizycznych, pozostałych krajowych jednostek prywatnych, osób zagranicznych) podmiot gospodarki narodowej zaliczany jest do sektora prywatnego.

Sektor prywatny - ogół podmiotów gospodarki narodowej grupujący własność prywatną krajową (osób fizycznych i pozostałych jednostek prywatnych), własność zagraniczną (osób zagranicznych) oraz „własność mieszaną” z przewagą kapitału (mienia) podmiotów sektora prywatnego. W przypadku równego udziału kapitału publicznego (50% stanowi łączny udział własności: Skarbu Państwa, państwowych osób prawnych, jednostek samorządu terytorialnego) i prywatnego (50% stanowi łączny udział własności: krajowych osób fizycznych, pozostałych krajowych jednostek prywatnych, osób zagranicznych) podmiot gospodarki narodowej zaliczany jest do sektora prywatnego.

Stopa bezrobocia (wskaźnik bezrobocia) - procentowy udział liczby bezrobotnych w liczbie ludności aktywnej zawodowo (tzn. pracującej i bezrobotnej). W przypadku BAEL i NSP 2002 definicja odnosi się do osób bezrobotnych (zgodnie z pojęciem - „Bezrobotni według BAEL i NSP 2002”) i aktywnych zawodowo (będących sumą pracujących - zgodnie z pojęciem – „Pracujący według BAEL i NSP 2002” bezrobotnych (zgodnie z pojęciem – „Bezrobotni według BAEL i NSP 2002”). W przypadku bezrobocia rejestrowanego definicja odnosi się do osób bezrobotnych zarejestrowanych w powiatowych urzędach pracy (zgodnie z pojęciem – „Bezrobotni zarejestrowani”) i aktywnych zawodowo będących sumą zarejestrowanych osób bezrobotnych i pracujących w jednostkach sektora publicznego i prywatnego. Liczba pracujących nie uwzględnia osób odbywających czynną służbę wojskową oraz pracowników jednostek budżetowych prowadzących działalność w zakresie obrony narodowej i bezpieczeństwa publicznego.

W tabeli zaprezentowano stopę bezrobocia rejestrowanego.

Bezrobotni „nowozarejestrowani” (napływ bezrobotnych) – są to osoby zarejestrowane w powiatowych urzędach pracy w ciągu miesiąca, kwartału lub roku. Wśród nowo zarejestrowanych bezrobotnych wyróżnić można następujące kategorie: rejestrujących się w urzędzie pracy jako bezrobotni po raz pierwszy i powracających do rejestracji po raz kolejny (w tym po pracach interwencyjnych, robotach publicznych lub po szkoleniu), osoby dotychczas nie pracujące i poprzednio pracujące, osoby w okresie do 12 miesięcy od dnia ukończenia nauki, a także zwolnionych z przyczyn zakładu pracy (zwolnienia grupowe).

Bezrobotni „wyrejestrowani” (odpływ bezrobotnych) – są to osoby, które w ciągu miesiąca, roku zostały wykreślone z ewidencji urzędów pracy z różnych przyczyn, m.in. w związku z: pracami sezonowymi, rozpoczęciem szkolenia lub stażu u pracodawcy, niepotwierdzeniem gotowości do pracy, dobrowolną rezygnacją ze statusu bezrobotnego, podjęciem nauki, ukończeniem przez kobiety 60 lat, a mężczyzn – 65 lat, nabyciem prawa emerytalnego lub rentowego, nabyciem uprawnienia do zasiłku przedemerytalnego lub świadczenia przedemerytalnego.

Bezrobotni zarejestrowani – to osoby niezatrudnione i nie wykonujące innej pracy zarobkowej, zdolne i gotowe do podjęcia zatrudnienia w pełnym wymiarze czasu pracy obowiązującym w danym zawodzie lub służbie albo innej pracy zarobkowej (bądź, jeśli są to osoby niepełnosprawne - zdolne i gotowe do podjęcia zatrudnienia co najmniej w połowie tego wymiaru czasu pracy), nieuczące się w szkole z wyjątkiem uczących się w szkole dla dorosłych lub przystępujących do egzaminu eksternistycznego z zakresu tej szkoły lub w szkole wyższej gdzie studiuje w formie studiów niestacjonarnych, zarejestrowane we właściwym dla miejsca zameldowania stałego lub czasowego powiatowym urzędzie pracy oraz poszukującą zatrudnienia lub innej pracy zarobkowej, jeżeli:

a) ukończyły 18 lat,

b) nie ukończyły 60 lat - kobiety lub 65 lat - mężczyźni,

c) nie nabyły prawa do emerytury lub renty z tytułu niezdolności do pracy, renty szkoleniowej, renty socjalnej albo po ustaniu zatrudnienia, innej pracy zarobkowej, zaprzestaniu prowadzenia pozarolniczej działalności, nie pobierają zasiłku przedemerytalnego, świadczenia przedemerytalnego, świadczenia rehabilitacyjnego, zasiłku chorobowego lub macierzyńskiego,

- d) nie są właścicielami lub posiadaczami samoistnymi lub zależnymi nieruchomości rolnej, w rozumieniu przepisów ustawy z dnia 23 kwietnia 1964 r. - Kodeks cywilny (Dz. U. Nr 16, poz. 93, z późn. zm.), o powierzchni użytków rolnych przekraczającej 2 ha przeliczeniowe lub nie podlegający ubezpieczeniom emerytalnemu i rentowym z tytułu stałej pracy jako współmałżonkowie lub domownicy w gospodarstwie rolnym o powierzchni użytków rolnych przekraczającej 2 ha przeliczeniowe,
- e) nie uzyskujące przychodów podlegających opodatkowaniu podatkiem dochodowym z działów specjalnych produkcji rolnej, chyba że dochód z działów specjalnych produkcji rolnej, obliczony dla ustalenia podatku dochodowego od osób fizycznych, nie przekracza wysokości przeciętnego dochodu z pracy w indywidualnych gospodarstwach rolnych z 2 ha przeliczeniowych ustalonego przez Prezesa Głównego Urzędu Statystycznego na podstawie przepisów o podatku rolnym, lub nie podlegają ubezpieczeniom emerytalnemu i rentowym z tytułu stałej pracy jako współmałżonkowie lub domownicy w takim gospodarstwie,
- f) nie podjęły pozarolniczej działalności od dnia wskazanego w zgłoszeniu do ewidencji do dnia wyrejestrowania tej działalności albo niepodlegające na podstawie odrębnych przepisów obowiązkowi ubezpieczenia społecznego, z wyjątkiem ubezpieczenia społecznego rolników,
- g) nie są tymczasowo aresztowani lub nie odbywają kary pozbawienia wolności,
- h) nie uzyskują miesięcznie przychodu w wysokości przekraczającej połowę minimalnego wynagrodzenia za pracę, z wyłączeniem przychodów uzyskanych z tytułu odsetek lub innych przychodów od środków pieniężnych zgromadzonych na rachunkach bankowych,
- i) nie pobierają na podstawie przepisów o pomocy społecznej zasiłku stałego,
- j) nie pobierają, na podstawie przepisów o świadczeniach rodzinnych, świadczenia pielęgnacyjnego lub dodatku do zasiłku rodzinnego z tytułu samotnego wychowywania dziecka i utraty prawa do zasiłku dla bezrobotnych na skutek upływu ustawowego okresu jego pobierania,
- k) nie pobierają po ustaniu zatrudnienia świadczenia szkoleniowego, o którym mowa w „Ustawie o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy” w art. 70, ust. 6.

Bezrobotny do 25 roku życia – to osoba bezrobotna, która w roku kalendarzowym zastosowania wobec niej usług lub instrumentów rynku pracy nie ukończyła 25 roku życia.

Bezrobotni, którzy ukończyli szkołę wyższą do 27 roku życia – to osoby zarejestrowane jako bezrobotne w okresie do 12 miesięcy od dnia określonego w dyplomie, świadectwie lub innym dokumencie poświadczającym ukończenie szkoły wyższej, które nie ukończyły 27 roku życia.

Bezrobotny długotrwale - oznacza osobę bezrobotną, pozostającą w rejestrze powiatowego urzędu pracy łącznie przez okres ponad 12 miesięcy w okresie ostatnich 2 lat.

Bezrobotny powyżej 50 roku życia - to osoba bezrobotna, który w roku kalendarzowym zastosowania wobec niej usług lub instrumentów rynku pracy ukończyła co najmniej 50 lat życia.

Bezrobotny bez kwalifikacji zawodowych - to osoby bezrobotne o wykształceniu gimnazjalnym lub niższym oraz nieposiadające kwalifikacji do wykonywania zawodu.

Osoba samotnie wychowująca dziecko – to osoba samotnie wychowującą co najmniej jedno dziecko w rozumieniu przepisów o podatku dochodowym od osób fizycznych.

Bezrobotni niepełnosprawni – są to osoby niepełnosprawne zarejestrowane w powiatowym urzędzie pracy jako bezrobotne, spełniające warunki określone w art. 2, ust. 1 pkt. 2 ustawy z dnia 20 kwietnia 2004 r. o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy (Dz. U. Nr 99, poz. 1001 z późn. zm.) oraz art. 2 ustawy z dnia 27 sierpnia 1997 r. o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych (Dz. U. Nr 123, poz. 776, z późn. zm.).

Źródło:

- 1) *Aktywność ekonomiczna ludności w województwie podlaskim*, Urząd Statystyczny w Białymstoku.
- 2) *Biuletyn Statystyczny*, nr 3(653), GUS, Warszawa 2012 r.
- 3) *Komunikat o sytuacji społeczno – gospodarczej województwa podlaskiego*, nr 3/2012, Urząd Statystyczny w Białymstoku, Białystok 2012.
- 4) *Podlaski rynek pracy. Marzec 2012r.*, Wojewódzki Urząd Pracy w Białymstoku, Białystok 2012r.
- 5) *Sprawozdanie MPIPS - 01*, Wojewódzki Urząd Pracy w Białymstoku.
- 6) *Ustawa z dnia 20 kwietnia 2004 r. o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy (tekst jednolity Dz. U. z 2008 Nr 69, poz. 415 z późn. zmianami)*.
- 7) www.psz.praca.gov.pl
- 8) www.stat.gov.pl
- 9) *Zasady Metodyczne Statystyki Rynku Pracy i Wynagrodzeń*, GUS, Warszawa 2008 r.

Zapraszamy do zapoznania się z rozszerzoną wersją *Indyktorów Podlaskiej Gospodarki w formacie Excel*, która zamieszczana jest na stronie internetowej *Podlaskiego Obserwatorium Rynku Pracy i Prognoz Gospodarczych*: <http://www.obserwatorium.up.podlasie.pl/index.php/strony/9807>